

Adviesraad Sociaal Domein
VIJFHEERENLANDEN

Gemeente Vijfheerenlanden
T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 11
4140 AA Leerdam

Betreft: Advies OCO, onafhankelijke cliëntondersteuning

Leerdam, 15 januari 2024

Geacht college,

De gemeente Vijfheerenlanden voldoet aan alle wettelijke eisen die noodzakelijk zijn om een OCO aan te stellen en heeft een stappenplan ontwikkeld waar de volgende thema's belangrijk en relevant zijn:

Onafhankelijkheid:

De OCO dient een onafhankelijke rol aan te nemen bij de advisering. Dat geldt zowel voor de gemeente waarvoor gewerkt wordt als ook voor de organisatie waar de OCO bij hoort. De OCO krijgt van de organisatie waar hij/zij in dienst is de aanvraag om een advies te geven. Mogelijk is het ook een idee om de OCO los te koppelen van MEE/UGV en deze een meer zelfstandige plaats in te laten nemen. De beschreven taak stijgt uit boven de wettelijke taak. Is dit wel haalbaar? Wees helder over de verwachtingen ten aanzien van de OCO, zorg dat het proces goed is afgestemd, zodat iedereen weet wat de verwachtingen zijn.

Wij zouden daarbij willen opmerken dat een aanbesteding de voorkeur zou kunnen hebben boven deze onderhandse aanbesteding. Ons inziens versterkt dit de onafhankelijkheid van de cliëntondersteuners. Bovendien vragen wij ons af of een dergelijke onderhandse toekenning rechtmatig is. Ook voorkomt aanbesteding enigszins de problematiek van een niet toereikend subsidiebudget vanuit de in de aanbesteding omschreven eisen. Welke model er ook gekozen wordt voor de ASD is van belang dat er heldere prestatieafspraken worden gemaakt over onafhankelijkheid, resultaat-verantwoording en het voorkomen van wachtlijsten

Wij realiseren ons dat indien de onafhankelijk cliëntondersteuner bij een gespecialiseerde organisatie is onder gebracht het mogelijk is zo nodig een andere cliëntondersteuner te kiezen waarmee de cliënt wel een klik heeft. Bovendien is het voor een in OCO gespecialiseerde organisatie mogelijk om zo nodig een cliëntondersteuner te kiezen die aansluit bij de door de cliënt ervaren problematiek. Ook collegiale raadpleging en ruggespraak zijn dan mogelijk.

De ASD adviseert het college:

Wees helder over de verwachtingen ten aanzien van de OCO, zorg dat het proces goed is afgestemd, zodat iedereen weet wat de verwachtingen zijn. Zorg voor een optimale onafhankelijkheid van de cliëntondersteuners.

Adviesraad Sociaal Domein
VIJFHEERENLANDEN

Noorderveld 70, 4143 VM LEERDAM E: ASD.Vijfheerenlanden@gmail.com M: 06 24 64 17 18

Keuzevrijheid, Reservebudget en bekendheid OCO verbeteren:

Belangrijk is in ieder geval dat het voor de inwoner een eenvoudige weg moet zijn om bij de OCO te kunnen komen. En dat er onafhankelijk geadviseerd wordt. Is er na verloop van tijd een nieuwe vraag bij de inwoner, dan is het belangrijk dat deze inwoner zo mogelijk bij dezelfde OCO terecht kan. Is er bij de inwoner geen klik met de OCO dan is het belangrijk dat er een collega OCO is die dit over kan nemen. Verder pleiten we ervoor het eerste contact tussen OCO en inwoner zoveel als mogelijk fysiek te laten plaatsvinden.

Een OCO loket in de VHL vinden wij een goede zaak. Wij gaan ervan uit dat een dergelijk loket door meer dan één OCO bemenst wordt omdat de VHL een grote gemeente is. Het zou een goede zaak zijn als ook in de diverse kernen van onze gemeente een loket aanwezig is of dat er intensief wordt doorverwezen door diverse steunpunten. Naamsbekendheid aan dat (digitale) loket geven is zeer van belang voor de bewoners. Iedereen dient hiervan kennis te kunnen nemen. Wij denken daarbij aan mantelzorgers, familie, thuiszorg, sociale ontmoetingsplaatsen, kerken, sportclubs en andere steunpunten in onze gemeente. Ook in gesprekken kan en moet ons inziens steeds verwezen worden naar de mogelijkheid van het inschakelen van een onafhankelijke cliëntondersteuner.

De ASD is geen voorstander van het instellen van een reservebudget. Wij pleiten ervoor direct een zo groot mogelijk aanbod te realiseren.

De ASD adviseert het college:

Zorg voor goede (fysieke) bereikbaarheid en toegankelijkheid van de onafhankelijke cliëntondersteuners en communiceer en informeer helder met de bewoners en steunpunten over de inzet van een OCO.

Integraliteit en expertise behouden:

Van de OCO wordt verwacht dat men op alle leefdomeinen van de gemeente op de hoogte is zodat advisering breed mogelijk is en onafhankelijkheid gewaarborgd is. Dat kan betekenen dat er regelmatig bijscholing plaats moet vinden, om onafhankelijkheid, objectiviteit en kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen.

De ASD adviseert het college:

Leg vast op welke wijze de kwaliteitseisen die gesteld mogen worden aan een onafhankelijk cliëntondersteuner onderhouden zullen worden.

(Nog) geen OCO voor speciale doelgroepen:

Op dit moment zijn er nog geen OCO's voor specifieke doelgroepen in dienst. Op het moment dat dit wél nodig is adviseren wij om contact op te nemen met gemeenten waar deze mensen wel in dienst zijn zodat men ervaringen kan delen of met organisaties die deze expertise al in huis hebben.

De ASD adviseert het college:

Te onderzoeken of en hoe onafhankelijke cliëntondersteuners voor specifieke doelgroepen kunnen worden gerealiseerd.

Meer budget voor OCO inzetten:

Wanneer de subsidiebudgetten wijzigen, moet goed in de gaten gehouden worden wat de gevolgen hiervan zullen zijn voor OCO. Er moet voorkomen worden dat er wachtlijsten ontstaan voor deze kwetsbare inwoners. We adviseren u, zoals hiervoor ook al gesteld, het reservebudget keuzevrijheid niet in te stellen maar direct beschikbaar te stellen.

Het belang van de inwoner staat centraal als deze gebruik maakt van de onafhankelijke ondersteuning. Door met elkaar te zorgen dat de OCO onafhankelijk, betrouwbaar en van hoge kwaliteit is, kunnen de belangen van de inwoner altijd voorop staan.

De ASD adviseert het college:

Zorg ervoor dat de onafhankelijk cliëntondersteuner altijd bereikbaar is voor kwetsbare inwoners en voorkom het ontstaan van wachtlijsten.

De ASD wenst u veel succes bij de implementatie van deze voor bewoners zeer gewenst ontwikkeling in casu het realiseren van onafhankelijke cliëntondersteuning.

Met vriendelijke groet,
Namens de ASD Vijfheerenlanden

Rob Oosterman
Voorzitter

Berry Verwijmeren
Secretaris

